

**УГОДА
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РЕСПУБЛІКОЮ ПАНАМА
ПРО СПРИЯННЯ ТА ВЗАЄМНИЙ ЗАХИСТ ІНВЕСТИЦІЙ**

Україна та Республіка Панама, які надалі іменуються „Договірні Сторони”,

бажаючи створити сприятливі умови, побудовані на принципах рівності та взаємної вигоди, з метою посилення економічного співробітництва між Договірними Сторонами, зокрема, для інвесторів однієї Договірної Сторони для здійснення інвестицій на території іншої Договірної Сторони,

визнаючи, що сприяння та взаємний захист інвестицій відповідно до положень цієї Угоди спонукатиме підприємців приватного сектору та слугуватиме зростанню добробуту обох держав,

домовились про таке:

**СТАТТЯ 1
Визначення**

Для цілей цієї Угоди:

1. Термін "інвестиція" охоплює будь-який вид активів, інвестованих в зв'язку з економічною діяльністю інвесторів однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони відповідно до законів та нормативних актів останньої та включатиме, зокрема, але не виключно:

а) рухоме та нерухоме майно, як і будь-які інші майнові права, такі як заставні, орендні, права утримання, забезпечення по позиці та подібні права;

б) акції, цінні папери та зобов'язання і права участі у компанії або будь-якому підприємстві, а також інші права чи інтереси участі;

с) вимоги стосовно грошей, кредитів або будь-якого виконання зобов'язання, відповідно до контракту, що має економічну цінність;

д) права інтелектуальної власності, включаючи авторські права, патенти, товарні знаки, товарні назви, промислові зразки, технічні процеси, торговельні секрети, ноу-хау та гудвіл;

е) права, надані згідно з законодавством або за контрактом, включаючи концесії на розвідку, видобування, розвиток та експлуатацію природних ресурсів.

Будь-яка зміна форми, в якій активи або права інвестовані або повторно інвестовані, не впливатиме на їх характер як інвестицій.

2. Термін "доходи" означає суми, отримані внаслідок інвестиції та зокрема, хоча не виключно, включатиме прибутки, відсоток, приріст капіталу, дивіденди, плату за послуги та будь-який вид квот.

3. Термін "інвестор" означає будь-яку фізичну або юридичну особу однієї Договірної Сторони, яка інвестує на територію іншої Договірної Сторони:

а) термін "фізична особа" означатиме будь-яку фізичну особу, що має громадянство цієї Договірної Сторони відповідно до її законодавства;

б) термін "юридична особа" означає будь-які компанії, державні інституції, фундації, товариства, фірми, установи, організації, корпорації або асоціації, зареєстровані чи засновані відповідно до законодавства цієї Договірної Сторони.

с) для України термін „територія” означає наземну територію, повітряний простір та територіальні води, включаючи прилеглі до зовнішніх кордонів територіальних вод морські райони, над якими Держава здійснює, відповідно до міжнародного права та національного законодавства, суверенітет, суверенні права або юрисдикцію,

для Республіки Панама термін „територія” означає морські райони, включаючи морське дно та прилеглу до зовнішніх кордонів територіальних вод територію, над якими ця Держава здійснює, відповідно до міжнародного права та національного законодавства, суверенні права або юрисдикцію з метою видобування та експлуатації природних ресурсів із зазначених районів.

СТАТТЯ 2

Сприяння та захист інвестицій

1. Кожна Договірна Сторона заохочує та створює сприятливі умови для інвесторів іншої Договірної Сторони для здійснення інвестицій на своїй території та допускає такі інвестиції відповідно до її законодавства.

2. Інвестиції інвесторів будь-якої з Договірних Сторін користуються справедливим і рівним ставленням та отримують повний захист і безпеку на території іншої Договірної Сторони. Жодна з Договірних Сторін ні в якому разі не створює перепон для інвесторів іншої Договірної Сторони щодо здійснення операцій, управління, підтримання, використання, отримання прибутків та розпорядження своїми інвестиціями.

СТАТТЯ 3

Створення сприятливого режиму

1. Кожна Договірна Сторона на своїй території надає інвестиціям та доходам інвесторів іншої Договірної Сторони справедливий та рівний режим, та не менш сприятливий, ніж той, який вона надає інвестиціям та доходам власних інвесторів або будь-якої третьої Держави, який був би найбільш сприятливим для інвесторів.

2. Кожна Договірна Сторона на своїй території надає інвесторам іншої Договірної Сторони по відношенню до здійснення операцій, управління, підтримання, використання, отримання прибутків та розпорядження своїми інвестиціями, справедливий і рівний режим, та не менш сприятливий, ніж той, який вона надає власним інвесторам або будь-якої іншої Держави, який був би найбільш сприятливим для інвесторів.

3. Місцеві ресурси, що підпорядковані законодавству однієї з Договірних Сторін, на території якої робляться інвестиції, будуть у розпорядженні інвесторів іншої Договірної Сторони таким чином, щоб відношення не було менш сприятливим ніж те, яке було виявлено до інвестицій своїх власних інвесторів або інвесторів будь-якої третьої держави, яке було б найбільш сприятливим до інвесторів.

4. Положення пунктів 1, 2 і 3 цієї Статті не тлумачаться з тим, щоб зобов'язати одну Договірну Сторону поширювати на інвесторів іншої Договірної Сторони вигоди від будь-якого режиму, преференції або привілеї, які можуть бути поширені останньою Договірною Стороною, що впливають з:

а) будь-якого митного союзу, зони вільної торгівлі, економічного союзу, монетарного союзу або подібних міжнародних угод, що ведуть до таких союзів, об'єднань або інших форм регіонального співробітництва, учасником яких будь-яка Договірна Сторона є або може стати;

б) будь-якої міжнародної угоди або домовленості, які повністю або в основному стосуються оподаткування.

СТАТТЯ 4

Компенсація за втрати

1. Коли інвестиції інвесторів однієї Договірної Сторони зазнають втрати через війну, збройний конфлікт, національний надзвичайний стан, переворот, повстання, заколот або інші подібні події на території іншої Договірної Сторони, їм надаватиметься останньою Договірною Стороною режим, по відношенню до реституцій, відшкодування, компенсації або іншого вирішення, не менш сприятливий, ніж той, який остання Договірна Сторона надає своїм власним інвесторам або інвесторам будь-якої третьої Держави. Платежі, що виникають, будуть вільно переказуватись без затримки.

2. Не порушуючи умов пункту 1 цієї Статті, інвесторам однієї Договірної Сторони, які під час будь-яких подій, згаданих у цьому пункті, зазнають втрат на території іншої Договірної Сторони, що виникають внаслідок:

а) реквізиції їх власності її силами або владними структурами;

б) руйнування їх власності силами або владними структурами іншої Договірної Сторони, яке не було викликане воєнними діями або необхідною ситуацією, інвесторам буде надано адекватну компенсацію за втрати не меншу за ту, яка надаватиметься у таких ситуаціях для інвестора іншої Договірної Сторони або інвестору будь-якої третьої Держави. Платежі, що виникають, будуть вільно переказуватись без затримки.

СТАТТЯ 5

Експропріація

1. Інвестиції інвесторів однієї Договірної Сторони не будуть націоналізовані, експропрійовані або піддані заходам, що мають ефект, еквівалентний націоналізації або експропріації (надалі іменується "експропріація") на території іншої Договірної Сторони окрім задля державних або суспільних цілей і після того, як буде виплачено негайно адекватну та ефективну компенсацію. Експропріація провадитиметься відповідно до встановленого судочинства порядку та на недискримінаційній основі.

2. Така компенсація дорівнюватиме ринковій ціні експропрійованих інвестицій, коли про експропріацію або загрозу експропріації стало загально відомо, включатиме відсоток з дати експропріації до дати її виплати, виплачується без затримки, ефективно здійснюється та вільно переказується у вільно конвертованій валюті.

3. Потерпілий інвестор матиме право на негайний перегляд судовою або іншою незалежною владою цієї Договірної Сторони його випадку та оцінку його інвестицій відповідно до принципів, викладених у цій Статті.

4. Положення цієї Статті також застосовуються тоді, коли Договірна Сторона експропріює активи компанії, заснованої згідно своїх законодавчих та нормативних актів, і в якій інвестори іншої Договірної Сторони мають свої частки, зобов'язання або беруть участь в іншій формі.

СТАТТЯ 6

Перекази

1. Кожна із Договірних Сторін гарантує інвесторам іншої Договірної Сторони, після сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, вільні перекази коштів, які стосуються інвестицій та прибутків на її території. Такі перекази включатимуть, зокрема, але не виключно:

а) чисті прибутки, прибутки з капіталу, відсотки, привілеї, дивіденди, квоти та будь-які інші поточні прибутки акумульовані з інвестицій;

б) відсотки, акумульовані від продажу або часткової чи повної ліквідації інвестицій;

с) фонди в переплаті від кредитів, пов'язаних з інвестиціями;

д) заробітки громадян іншої Договірної Сторони, які мають дозвіл працювати в сфері інвестицій на території кожної із Договірних Сторін;

е) додаткові фонди, необхідні для підтримки або збільшення існуючих інвестицій; і

ф) компенсації відповідно до Статей 4 і 5.

г) платежі, що витікають із вирішення спірного питання.

2. Всі перекази, передбачені цією Угодою, робитимуться у вільно конвертованій валюті, без будь-яких обмежень та непотрібної затримки відповідно до переважаючого офіційного курсу обміну на день здійснення переказу.

СТАТТЯ 7

Суброгація

1. Якщо Договірна Сторона або її призначений посередник здійснює платежі своїм власним інвесторам згідно гарантії про компенсацію збитків наданої по відношенню до інвестицій на території іншої Договірної Сторони, остання Договірна Сторона визнає:

а) передачу, або відповідно до закону або згідно законної трансакції в цій країні будь-якого права або права вимоги інвестора до попередньої Договірної Сторони або до її призначеного посередника, так як і те,

б) що попередня Договірна Сторона або її призначений посередник має право внаслідок суброгації користуватися правами та висувати вимоги до цих інвесторів.

2. Отримані внаслідок суброгації права або вимоги не виходитимуть за рамки прав та вимог інвестора.

СТАТТЯ 8

Спори про інвестиції між Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони

1. Будь-який спір між однією Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони, який може виникнути з приводу передбачуваного порушення зобов'язання цієї Угоди, буде, по можливості, вирішуватися сторонами спірної ситуації в дружній обстановці.

2. В разі якщо спір не може бути вирішений протягом шести (6) місяців після дати його виникнення жодною із Сторін, він може бути переданим інвестором іншої Договірної Сторони на розгляд:

а) Міжнародного Центру для Вирішення Інвестиційних Спорів /ICSID/, заснованого згідно Вашингтонської Конвенції від 18 березня 1965 року про Вирішення Інвестиційних Спорів між Державами та громадянами інших Держав;

б) Арбітражного Суду ad hoc, у випадку якщо Сторони полеміки не приймуть іншого рішення - спір вирішуватиметься відповідно до Арбітражних правил Комісії Організації Об'єднаних Націй з права Міжнародної Торгівлі (UNSI TRAL).

3. Рішення, прийняте ICSID, буде остаточним і обов'язковим для сторін спору. Кожна із Договірних Сторін забезпечить визнання рішення і виконуватиме його згідно з його законами і важливими розпорядженнями.

4. Договірні Сторони не можуть втручатися шляхом дипломатичних дій у справи пов'язані зі спірними питаннями, що знаходяться в процесі судового розгляду або у міжнародному арбітражі, згідно до викладеного в цій Статті, до завершення відповідних процесів, крім випадків, коли друга Сторона спору не виконала судового рішення або зобов'язань за рішенням арбітражного суду, у терміни встановлені у відповідному вирокі або рішенні.

СТАТТЯ 9

Вирішення спорів між Договірними Сторонами

1. Спори, які можуть виникнути між Договірними Сторонами, відносно тлумачення або застосування цієї Угоди повинні, якщо це можливо, вирішуватися шляхом консультацій з використанням дипломатичних каналів.

2. Якщо спір не може бути вирішеним протягом шести (6) місяців, його на прохання будь-якої із Договірних Сторін буде передано до Арбітражного Суду ад hoc відповідно до положень цієї Статті.

3. Арбітражний Суд створюватиметься для кожного окремого випадку наступним чином: протягом двох (2) місяців після отримання звернення про арбітражне рішення, кожна із Договірних Сторін призначить одного члена Суду. Ці два члени потім оберуть громадянина третьої Держави, якого після схвалення Договірними Сторонами, буде призначено Головою Суду. Голову буде призначено протягом двох місяців з дати призначення інших двох членів.

4. Якщо протягом періодів, зазначених в пункті 3 цієї Статті, необхідні призначення не були зроблені, будь-яка із Договірних Сторін зможе зробити запит на ім'я Президента Міжнародного Суду Справедливості зробити відповідні призначення. Якщо Президент є громадянином будь-якої Договірної Сторони або якщо інші причини перешкоджають йому виконувати вказану функцію, буде запрошено Віце-президента, щоб зробити необхідні призначення. Якщо Віце-Президент також є громадянином будь-якої Договірної Сторони або не може виконувати зазначену функцію, буде запрошено наступного за старшинством члена Міжнародного Суду справедливості, який не є громадянином жодної із Договірних Сторін, для здійснення призначень.

5. Арбітражний Суд прийматиме свої рішення більшістю голосів. Це остаточне рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

6. Кожна із Договірних Сторін покриватиме витрати відносно свого арбітра і свого представництва в арбітражному судочинстві. Витрати відносно Голови та витрати, що залишатимуться, покриватимуться в рівних частинах обома Договірними Сторонами.

7. Арбітражний Суд визначатиме свою власну процедуру.

СТАТТЯ 10

Застосування інших правил

1. Якщо питання регулюється одночасно цією Угодою та іншою міжнародною угодою, учасниками якої є обидві Договірні Сторони, ніщо в цій Угоді не заважатиме Договірним Сторонам або будь-яким її інвесторам, які володіють інвестиціями на території іншої Договірної Сторони, користуватися перевагами тих правил, які є більш сприятливими, по відношенню до їх випадку.

2. Якщо режим, який надається однією Договірною Стороною інвесторам іншої Договірної Сторони відповідно до її законодавчих та нормативних актів або інших спеціальних положень або контрактів, є більш сприятливий, ніж той, який надається цією Угодою, буде надано більш сприятливий.

3. Кожна Договірна Сторона повинна спостерігати за виконанням будь-яких зобов'язань, які можуть виникнути по відношенню до інвестицій на своїй території, здійснених інвесторами іншої Договірної Сторони.

СТАТТЯ 11

Застосування цієї Угоди

Умови цієї Угоди застосовуватимуться до всіх інвестицій, здійснених інвесторами однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони як до, так і після набуття її чинності, але не застосовуються по відношенню до спорів щодо інвестицій, які виникли до набуття чинності цією Угодою.

СТАТТЯ 12

Набуття чинності, тривалість та припинення

1. Ця Угода набуває чинності через тридцять (30) днів з дати отримання останнього письмового повідомлення про завершення кожною з Договірних Сторін відповідних внутрішньодержавних процедур, необхідних для набуття чинності цією Угодою.

2. Ця Угода залишається чинною на період десять (10) років та продовжуватиме залишатися чинною на невизначений термін. Будь-яка з Договірних Сторін може припинити дію цієї Угоди шляхом письмового повідомлення іншій Договірній Стороні про свої наміри щонайменше за один (1) рік до дати припинення її дії.

3. Відносно інвестицій, здійснених до припинення дії цієї Угоди, положення Статей 1 - 11 цієї Угоди залишатимуться чинними протягом наступних десяти (10) років з дати припинення її дії.

4. Ця Угода може бути змінена шляхом письмової угоди між Договірними Сторонами. Будь-яка зміна набуває чинності шляхом тієї ж процедури, яка вимагається для набуття чинності цією Угодою.

5. За взаємною згодою, Сторони можуть провести ревізію цієї Угоди. Будь-яка ревізія або припинення дії цієї Угоди здійснюється не порушуючи умов або зобов'язань, викладених у цій Угоді до дати проведення такої ревізії або її припинення.

На посвідчення чого, ті, що підписалися нижче, до того ж належним чином уповноважені, підписали цю Угоду.

Вчинено в м. Панама 4 листопада 2003 року у двох дійсних примірниках, кожний українською та іспанською мовами, причому всі тексти є рівно автентичними.

ЗА УКРАЇНУ

**Віце-прем'єр-міністр
ВІТАЛІЙ ГАЙДУК**

ЗА РЕСПУБЛІКУ ПАНАМА

**Міністр закордонних справ
АРМОДІО АРІАС СЕРДЖАК**

